

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Concilium Valentinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Concilium Valentinum.

P XVI. ¶ Licet de re hmōi quā cōstituere salubri ordinatōe decernimus prisca autoritas ea nonū nō siluerit, sed euidēti sanctiōe p̄ceperit, vt cuiuscūq; ecclesiāe p̄tifice defuncto non passim pro libitu suo, in eaz̄ rerū direptionē quas obiēs dereliquit quisq; irruat, domūq; subuertat, sed sacerdos qui exequiaz̄ tempore est ea oīa q̄ ad vtilitatem & cōseruationem p̄tinēt debeat diligētī circūspectōe munire, tñ quia ipsa sanctio q̄d peius ē à multis clericis cognoscit violari, ita vt nō iubēte sacerdote expectorato affectu, totaq; disciplinā seueritate posthabita imaniter q̄i domo p̄tificiali reperiūt iuadūt & abradūt. Ideo nūc hęc hui⁹ placiti cōstitutōe iter nos cēsoria placuit custodiri, vt defuncto antistite vel etiā adhuc in su premis agēte, nullus clericorū cuiuslibet ordinis, officij, gradusve sit quicq; de domo p̄sumat, vel q̄d de vtilitate instrumētī domus eē agnoscat, id ē mobilis & imobilis rei ecclesiasticā conet inuadere, nihil furto, nihil dolo supprimēs, auferēs atq; abscondēs, sed is cui domus cōmissa est subiectis sibi cū cōsilio vno vel duobus fidelissimis oīa ad tempus p̄tificis substituēdi debeat cōseruare, vel his qui in domo inueniunt clericis cōsuetā alimonīā administrare. Substitutus aut̄ antistes susceptē sedis cōmoda ordinabit, velut deus ip̄erauit, vt eis vti cū his debeat, q̄s cognouerit disciplinā & charitati p̄decessoris sui fideliter paruifese. Qd̄ si quisq; post hęc cuiuslibet ordinis (vt supius dictū est) q̄cunq; clericus occasiōe de oīi facultate quippiā pbatus fuerit abstulisse, v̄l forsitā dolo aliq; sumpsisse reus sacrilegij prolixiori anathemate cōdēnet, & vix q̄q; pegrina ei cōmunio cōcedat, quia durū est, vt hi q̄s cōstat in seruitio dñi cū primę sedis antistite defudasse, ab his qui suaz̄ rez̄ incubitato res atq; vagātes fuisse cognoscunt despecti aliquatenus crucietur, Sergius in Christi nomine ep̄s has cōstitutiones scdm̄ qd̄ nobis cū fratribus deo inspirante cōplacuit relegi & subscripsi, Iustus in Ch̄ri noīe subscripsi, Iohānes in Ch̄ri noīe ep̄s subscripsi, Petrus in Christi nomine ep̄s subscripsi, Marulio in Christi noīe ep̄s subscripsi, Taurus in Christi noīe ep̄s subscripsi, Febrorius in Christi nomine ep̄s subscripsi, Gratus in Christi nomine episcopus directus à dño meo Stephano episcopo his cōstitutionibus interfui & subscripsi.

Incipiunt capitula concilii Valentini.

<p>¶ Vt euangeliū post apostolū legatur. 1
 Vt defuncto ep̄o de rebus ipsius, vel ecclesiāe nullus quicq; p̄sumat inuadere. 2</p> | <p>¶ De exequijs moriētis episcopi, & qualiter humetur 4
 ¶ De vagis & inobediētibus clericis. 5
 ¶ Vt clericum alienum nullus ordinet, nec sit clericus qui non spondeat locum vbi sit prouincialium cōscientia. 3</p> |
|---|---|

Incipit conciliū Valentinū. vi. episcoporū. era

D. XXXIII. habitum. Anno. XV. Theodorici regis.

Nno quinto decimo Theodorici regis sub die secūdo Nonas Decembris, in nomine domini nostri Iesu Christi Valentino concilio cōgregato dū ecclesiasticas regulas tractaremus antiq̄s canones relegētes, inter cętera hoc eē cęsumus obseruādum, vt sacrosancta euāgelia añ munez̄ illationē immissam cathecuminorum in ordine lectionū post legantur, q̄tenus salutaria p̄cepta domini nostri Iesu Christi, vel sermones sacerdotis non solum fideles, sed etiā cathecumini ac p̄nitētes, & omnes qui ediuerso sunt audire licitum habeant, sic enim pontificum p̄dicatione audita nonnullos attractos ad fidē euidēter scimus.

R II. ¶ Hoc etiā placuit, vt ep̄o à seculo iubēte dño accersito, clerici ab oīi omnino supellectili, vel q̄cunq; sunt in domo ecclesię, vel ep̄i in libris, speciebus, vt cōsibilibus, vasculis, frugibus, gregibus, animalibus, vel oīi omnino re, rapaces manus abstineāt, & nihil latronū more diripiāt. Qui si canonū autoritate phibiti aliqua p̄uaserint metropolitani, vel oīniū cōprouincialū sacerdotū districtiōe coacti in pristinū statū oīa redintegrare cogantur, vt nihil antistiti vel disp̄efatori futuro necessarioz̄ sub hac iusta cōstitutione depereat. Quod vt cōfidētius iustitia manēte seruet, secundū Regiēsis synodi cōstituta, episcopo ē corpore recedēte, vicinior illi accedat ep̄s, qui ex more exequijs celebratis, statim ecclesiāe ipsius curam districtissime gerat, ne quid ante ordinationē futuri pontificis remanētium clericorū subuersioni vel direptioni iā liceat, ita vt p̄spectis omnibus, inspectio certior, descriptio fideliss-

delissima (si fieri potest) intra octavas defuncti sub diligentia p̄tis ep̄i pagatur. Dehinc ad metropolitanani notitiā habita ordinate districtio deferat, vt eius electione talis p̄sona ordināde domus ecclesiasticæ procuret, q̄ vel cōsueta clericis stipēdia dispēset, & creditax sibi res (si forsitan tarditas in ep̄iscopo ordinādo successerit) metropolitano cōgruis tēporib⁹ reddere possit rationē, vt sub hac salubri cōstitutōe clerici stipēdijs suis omnino contenti labores nō diripiāt ep̄i decedētis, & in vacuā eccl̄iæ domum futurus p̄t̄ifex nō sine dolore succedat, sed magis de p̄decessoris sui dimisso possit & ipse gaudere, & alijs ministrare.

III. ¶ Simili quoq; modo parentibus & propinquis decedentis ep̄i, si intestatus obierit denunciet, vt sine metropolitani vel cōprouincialiū sacerdotū cōsciētia, nihil de rebus defuncti occupare p̄tentet, ne forte cū h̄ereditarijs rebus etiā aliqua ad ecclesiā p̄tinentia vel pmixta vsurpēt, sed vsq; ad ordinatiōē futuri expectēt at̄istitis, aut certe (si lōgū fuerit) ad metropolitanani (vt dictū est) ordinatiōē recurrāt. Si quis aut cōtemptor diuini timoris cōtra h̄æc sc̄tā synodica clericus quisq; vel laicus venire ip̄roba mente tētauerit, & cōione & cōsortio priuet ecclesiā, quia durū est vt ad illā cōueniat quā expoliare nō metuit, nisi forte sp̄ū meliōre correptus dū à p̄sumptione cessauerit, recuperet indulgētiam. Si aut rationabiliter modestaq; vnusquisq; repetit quod sibi iure debetur, ei absq; aliqua animaduersione à metropolitano vel cui iniunxerit, aut res, aut ratio non negetur. Hos aut oēs cōstringūt, qui tam in p̄æteritū q̄ in futurum res ecclesiæ vel ep̄i vsurpātes diripuerint.

III. ¶ Illud etiā prouido cōsilio decernētes, vt quia sæpe sanctorū antistitū p̄ absentiam commendatoris ep̄i exequiæ differunt, ita vt venerāda pontificis mēbra dum tardius funerant in iuriæ omnino subiaceāt, ep̄s qui post mortē fratris ad sepeliēdum eū solet inuitatus occurrere infirmū magis & adhuc in corpore positū admonitus visitare nō differat, vt aut de reuelatione sacerdotis amplius gaudeat, aut certe de ordinatiōe domus suæ fratrem admoneat, eiusq; pbabile voluntatē in effectū transmittat ac recedentē à seculo oblatū i eius cōmēdatione sacrificiū deo offerēs mox sepulturæ tradat diligentissime & supius constituta canonice nō differat adimplere. Si aut (vt fieri solet) antistes repentino obitu decesserit, & collimitanei sacerdotēs de longinq; minime ad eē potuerint, vno die tm̄ cū sua nocte exanimatū corpusculū sacerdotis maneat, nec sine frat̄e ac religiosorū frequētia, vel psallentiū excubatiōe seruatiū, à p̄b̄ris cū om̄i diligētia in loco cōditū seorsum nō itatim humet, sed honoricōmēdēt, donec sine mora inuitato vndecūq; p̄t̄ifex ab ip̄so (vt cōdecet) solēniter tumulet, vt & iniurię tollat occasio, & mos antiquus i sepeliēdis sacerdotib⁹ obseruet.

V. ¶ Hoc etiā placuit, vt vagus atq; instabilis clericus, siue etiā in diaconi ministerio v̄ p̄b̄ri officio cōstitutus, si ep̄i à q̄ ordinatus est p̄ceptis nō obediērit, vt in delegata sibi ecclesiā officii depēdat assiduū q̄ vsq; in vitio pmāserit, & cōmunionē & honore priuetur.

VI. ¶ Vt nullus alienū clericū secundū decreta canonū sine cōsensu ep̄i sui audeat ordinare, sed nec vllū sc̄tōrū sacerdotū quispiā ordinet, qui locale se futurū primitus nō spopōderit, vt p̄ h̄æc nullus à regula vel disciplina ecclesiastica deuiare pmittat impune. Celsius in Chr̄i noīe ep̄s subscripsi, Setabius ep̄s subscripsi, Benagius ep̄s subscripsi, Ampelius ep̄s subscripsi, Sallustius archidiaconus vicarius dñi mei Marcelli ep̄iscopi subscripsi.

Incipiunt capitula concilii Toletani primi.

¶ De p̄b̄ris & diaconibus si post ordinatiōē filios genuerint.	1	¶ Vt nulla professa vel vidua absente sacerdote in domo sua sacerdotale officii v̄ lucernale impleat.	9
¶ Vt p̄nitens (si necessitas cogat) lector aut hostiarius fiat.	2	¶ Vt nullus obligatum cuiquam absq; consensu domini vel patroni clericum faciat.	10
¶ De his qui viduas acceperit, ne diaconi efficiantur.	3		
¶ Vt subdiaconus si defuncta vxore aliā duxerit, hostiarius fiat.	4	¶ Vt si quis potentum expoliauerit quemlibet & admonēte ep̄iscopo non reddiderit excōmunicetur.	11
¶ Vt si cuiuslibet ordinis clericus tardius ad ecclesiā venerit deponatur.	5	¶ Vt nullus clericus ab ep̄iscopo recedat & ad alium se tranferat.	12
¶ Vt religiosa puella virorum familiaritatem in domo non habeat.	6	¶ De his qui ecclesiā intrant, & nō communcant, vt excōmunicētur.	13
¶ Vt clericus cuius vxor peccauerit preter necem potestātē habeat distringendi eam, & cū ea cibum non sumat.	7	¶ De eo qui acceperit Eucharistiam, & non sumpsērit, vt sacrilegus repellatur.	14
¶ De eo qui post baptismū militauerit, vt ad diaconatū non pmittatur.	8	¶ De his qui excōmunicantur à sacerdotibus, vt nullus ad eos accedat.	15

S 4 ¶ Vt de-